

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

12. december 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 488 (Alm. del) af 23. august 2018

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de økonomiske konsekvenser – opgjort både som effekt på den strukturelle saldo, arbejdsudbuddet, den disponible indkomst for forskellige familietyper og BNP – af at ændre §7 og §8 i ferieloven således at en lønmodtager optjener ret til 2,5 dages betalt ferie for hver måneds ansættelse og en lønmodtager fremover har ret til 30 dages ferie om året?

Svar

En indførelse af yderligere 5 feriedage (1 uge) – eller 10 feriedage (2 uger), *jf. Finansudvalgets spørgsmål nr. 489 (Alm. del) af 23. august 2018* – vil alt andet lige reducere arbejdsudbuddet, mindske de disponible indkomster og svække den strukturelle saldo.

Som udgangspunkt svarer indførelsen af yderligere 5 feriedage ved fuldt gennemslag på den årligt præsterede arbejdstid til en reduktion af arbejdstiden med ca. 2¼ pct. Det svarer til en reduktion af arbejdsudbuddet på ca. 67.000 personer (med en gennemsnitlig arbejdstid). Den årlige arbejdstidsreduktion vil som udgangspunkt være dobbelt så stor ved indførelse af 10 ekstra feriedage.

En eventuel indførelse af yderligere 5 eller 10 feriedage kan imidlertid ikke forventes at have et fuldt gennemslag på den årligt præsterede arbejdstid. Det skal bl.a. ses i lyset af, at selvstændige i vidt omfang selv tilrettelægger deres arbejdstid og at lønmodtagere har mulighed for helt eller delvist at fravælge de ekstra feriedage eller på anden måde øge deres arbejdsindsats for at opretholde indkomsten, fx via merarbejde eller bijob.

Finansministeriet har tidligere – bl.a. på baggrund en analyse baseret på arbejdskraftundersøgelsen – med betydelig usikkerhed forudsat, at en ændring i den aftalte arbejdstid kunne have et gennemslag på den præsterede arbejdstid på ca. 75 pct. Med dette gennemslag ville en indførelse af yderligere 5 eller 10 feriedage svare til en reduktion af den årligt præsterede arbejdstid med hhv. ca. 1,7 pct. og 3,4 pct., *jf. tabel 1*.

I denne besvarelse er det lagt til grund, at gennemslaget på den præstede arbejdstid er 75 pct. både ved indførelse af 5 og 10 ekstra feriedage. I praksis må det imidlertid forventes, at gennemslaget vil være faldende jo flere feriedage der indføres.

Tabel 1**Virkning på arbejdsudbud, strukturel saldo og BNP ved indførelse af 5 og 10 ekstra feriedage**

	5 feriedage	10 feriedage
Præsterede arbejdstimer (pct.)	-1,7	-3,4
Beskæftigede (personer)	-50.000	-100.000
Strukturel saldo (pct. af BNP)	-0,4	-0,8
BNP (pct.)	-1,9	-3,7

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Den strukturelle saldo skønnes på den baggrund og med usikkerhed at svækkes med ca. 0,4 pct. af BNP eller i størrelsesordenen 8-9 mia. kr. ved indførelse af yderligere 5 feriedage. Svækkelsen afspejler på indtægtssiden, at skatter og afgifter falder, når der arbejdes færre timer. På den offentlige udgiftsside er det lagt til grund, at de offentlige serviceudgifter er uændrede, mens indkomstoverførsler via satsreguleringen mv. falder som følge af den lavere årlige arbejdstid.

Indkomstoverførselsatserne falder svarende til effekten på standardsarbejdstiden, dvs. med fuldt gennemslag på henholdsvis 2¼ og 4½ pct. i de to tilfælde. Hvis satsreguleringseffekten neutraliseres vil svækkelsen af den strukturelle saldo forøges.

BNP vurderes at falde lidt mere end de præsterede årlige arbejdstimer. Det afspejler, at de offentlige serviceudgifter og dermed antallet af præsterede arbejdstimer i den offentlige sektor er uændret. Hele arbejdstidstilpasningen forudsættes dermed at ske i den private sektor, hvor BNP pr. beskæftiget i henhold til nationalregnskabet er højere end i hele økonomien (hvilket primært afspejler den højere kapitalintensitet i produktionen i de private erhverv).

Den faldende årlige arbejdstid vil reducere såvel bruttoindkomsten som den disponible indkomst efter skat mv. for de beskæftigede (og via satsreguleringen mv. som nævnt også for modtagere af indkomstoverførsler). Den samlede virkning på de disponible indkomster vil – foruden den enkeltes valg mellem arbejde og fritid (ferie) – afhænge af, hvorvidt svækkelsen af de offentlige finanser modgås ved højere skatter eller reducerede offentlige udgifter.

Hvis de offentlige finanser konsolideres ved højere skatter reduceres de disponible indkomster direkte. Det sker ikke, hvis de offentlige finanser konsolideres ved lavere offentlige forbrugs- og investeringsudgifter. Lavere offentlige udgifter kan derimod påvirke den offentlige serviceproduktion og dermed de udvidede forbrugsmuligheder, der også inkluderer forbrug af offentlig service.

Afsluttende skal det bemærkes, at flere af de store reformer, der er gennemført de seneste årtier, har haft til formål at øge arbejdsudbuddet for at styrke finansieringsgrundlaget for den offentlige sektor i takt med, at der i befolkningen bliver flere ældre, herunder fordi levetiden stiger, samt at indtægterne fra olie- og gasindvinding i Nordsøen falder. En eventuel indførelse af yderligere feriedage vil trække i den diametralt modsatte retning. Arbejdsudbuddet vil falde og finansieringsgrundlaget for den offentlige sektor vil blive svækket. Samtidig vil færre arbejdsdage også reducere udbuddet af arbejdskraft, der står til rådighed for at varetage bl.a. de opgaver med sundhed og ældrepleje, som det stigende antal ældre isoleret set kan føre med sig.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister